

Sygn. akt: I C 1136/15 upr.

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 września 2015 r.

Sąd Rejonowy w Suwałkach I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Agnieszka Raczkowska
Protokolant:	st. sekr. sądowy Beata Milewska

po rozpoznaniu w dniu 4 września 2015 r. w Suwałkach

sprawy z powództwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.

przeciwko A. K.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej A. K. na rzecz powódki (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 847,14 zł (osiemset czterdzieści siedem złotych 14/100) z odsetkami ustawowymi od dnia 3 czerwca 2015 r. do dnia zapłaty;

II. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

III. zasądza od pozwanej A. K. na rzecz powódki (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 158 zł (sto pięćdziesiąt osiem złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania;

IV. wyrokowi w pkt I i III nadaje rygor natychmiastowej wykonalności;

SSR Agnieszka Raczkowska

Sygn. akt I C 1136/15

UZASADNIENIE

Powód (...) S.A. z siedzibą w W. wystąpił przeciwko A. K. z pozwem o zapłatę kwoty 3.897,95 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Domagał się również zasądzenia od pozwanej na swoją rzecz kosztów postępowania sądowego, w tym kosztów zastępstwa prawnego, według norm przepisanych.

Uzasadniając swe żądanie powód podał, że w ramach prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej udzielił pozwanej dwóch pożyczek na podstawie umów z dnia 19 czerwca 2013 roku nr (...) na kwotę 2.100,00 zł, z dnia 27 marca 2013 roku nr (...) na kwotę 1.600,00 zł. Kwoty do zwrotu z uwzględnieniem należnego oprocentowania, opłaty przygotowawczej, kosztów ubezpieczenia pożyczki oraz opłaty za obsługę pożyczki w domu wyniosły odpowiednio 4.132,01 zł oraz 3.139,72 zł w ratach przewidzianych w umowach. Tytułem spłat powyższych pożyczek pozwana wpłaciła na każdą z nich odpowiednio kwoty 620,00 zł oraz 2.711,56 zł. Łącznie zobowiązanie do spłaty z tytułu zawartych przez pozwaną umów pożyczek na dzień wniesienia pozwu wynosiło 3.897,95 zł. Pomimo pisma powoda z dnia 03 maja 2014 roku, dobrowolna spłata należności nie nastąpiła. Powód podniósł ponadto, iż umowy

pożyczek, łączące strony niniejszego sporu, na podstawie obowiązujących przepisów prawa, mają charakter kredytu konsumenckiego z ubezpieczeniem spłaty kredytu (ustawa o kredycie konsumenckim z dnia 12.05.2011 roku). W ramach łączących strony stosunków prawnych pozwana dokonała fakultatywnie wyboru dodatkowo płatnej usługi, w postaci indywidualnej obsługi pożyczek w domu, przez przedstawiciela powoda (odbiór rat w domu pożyczkobiorcy). Tym samym spłata pożyczek, na wniosek dłużnika, uzyskała charakter długu odbiorczego. Powód oświadczył, że realizował zgodnie z umowami usługę obsługi każdej z pożyczek w domu. Wartość dodatkowych usług skalkulowana została z uwzględnieniem kosztów ponoszonych przez powoda na realizację w/w obsługi domowej (wynagrodzenie osób obsługujących spłatę pożyczki w domu, obciążenia publiczno-prawne, koszty dojazdu do klienta, marża powoda itp.).

Pozwana A. K. nie zajęła stanowiska merytorycznego w sprawie.

Sąd ustalił, co następuje:

Dnia 27 marca 2013 roku A. K. zawarła z (...) S.A. z siedzibą w W. (dalej jako P.) umowę pożyczki nr (...), zgodnie z którą miała otrzymać do wypłaty kwotę 1.600,00 zł. Ponadto zobowiązała się zwrócić pożyczkodawcy kwotę 256,00 zł tytułem ubezpieczenia pożyczki, kwotę 167,04 zł tytułem opłaty przygotowawczej, kwotę 55,68 zł z tytułu dodatkowej opłaty przygotowawczej oraz odsetki w wysokości 19 % w stosunku rocznym, to jest kwotę 238,60 zł. Jednocześnie zadeklarowała chęć skorzystania z usługi obsługi pożyczki w domu i zgodziła się uiścić z tego tytułu kwotę 822,40 zł. Łączna kwota zobowiązania wyniosła 3139,72 zł. Zgodnie z umową pożyczkodawca był zobowiązany do odbioru spłaty rat pożyczki w miejscu zamieszkania pożyczkobiorczyni, a spłata miała nastąpić w 60 ratach tygodniowych po 52,33zł, a ostatnia rata 52,25 zł (dowód: umowa pożyczki nr (...) - k. 6-7).

Dnia 19 czerwca 2013 roku A. K. zawarła z P. umowę pożyczki nr (...), zgodnie z którą miała otrzymać do wypłaty kwotę 2.100,00 zł. Ponadto zobowiązała się zwrócić pożyczkodawcy kwotę 336,00 zł tytułem ubezpieczenia pożyczki, kwotę 243,60 zł tytułem opłaty przygotowawczej, kwotę 97,44 tytułem dodatkowej opłaty przygotowawczej oraz odsetki w wysokości 16,5 % w stosunku rocznym, to jest kwotę 275,57 zł. Jednocześnie zadeklarowała chęć skorzystania z usługi obsługi pożyczki w domu i zgodziła się uiścić z tego tytułu kwotę 1079,40 zł. Łączna kwota zobowiązania wyniosła 4132,01 zł. Zgodnie z umową pożyczkodawca był zobowiązany do odbioru spłaty rat pożyczki w miejscu zamieszkania pożyczkobiorczyni, a spłata miała nastąpić w 60 ratach tygodniowych po 68,87 zł, ostatnia 68,58 zł (dowód: umowa pożyczki nr (...) - k. 4-5).

Pismem z dnia 21 sierpnia 2014 roku (...) S.A. wypowiedział umowy pożyczki nr (...) z uwagi na brak uregulowania zaległości z tytułu opóźnienia w spłacie rat. Saldo nieuregulowanych zaległości wskazane w piśmie wyniosło 3.897,95 zł (dowód: pismo k. 8).

Przed dniem wypowiedzenia umów A. K. dokonała wpłat w wysokości łącznie 2711,56 zł w przypadku pożyczki (...) i kwoty 620 zł w przypadku pożyczki (...) (bezsporne).

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługuje na uwzględnienie jedynie w części.

Zgodnie z treścią przepisu art. 339 § 1 kpc, jeżeli pozwany nie stawil się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę Sąd wyda wyrok zaoczny. W takim przypadku za prawdziwe przyjmuje się twierdzenia powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą chyba, że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa (art. 339 § 2 kpc).

W sprawie niniejszej pozwana nie zajęła merytorycznego stanowiska co do żądania pozwu. Zważywszy na treść przepisu wyżej przywołanego przyjąć zatem należało, że zachodzą podstawy do wydania wyroku zaocznego. Jednak jako że okoliczności faktyczne przytoczone przez (...) S.A. w pozwie wzbudziły wątpliwości Sądu, żądanie powoda w kształcie przez niego zgłoszonym nie mogło zostać uwzględnione.

Podstawę faktyczną pozwu w sprawie niniejszej stanowiły dwie umowy pożyczki zawarte przez powoda i pozwaną. Samo zawarcie umowy przez strony uznać należało za niewątpliwie. Potwierdzają to bowiem umowy pożyczek nr (...) załączone do pozwu.

Wątpliwości Sądu wzbudziły już jednak niektóre zapisy tychże umów co do ich zgodności z przepisami ustawy, a w konsekwencji - zakresu odpowiedzialności pozwanej wobec powoda.

Podkreślić w tym miejscu należy uwagę, że pożyczka stanowi umowę stypizowaną w kodeksie cywilnym. Jej istotę stanowi przeniesienie przez pożyczkodawcę na pożyczkobiorcę określonej ilości pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, za jednoczesnym zobowiązaniem się pożyczkobiorcy do zwrotu pożyczkodawcy tej samej ilości pieniędzy albo tej samej ilości rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości (art. 720 § 1 kc).

W ocenie Sądu wszystkie umowy pożyczek zawarte przez strony postępowania uznać należało za ważne w odniesieniu do kwoty pożyczonego kapitału wraz z odsetkami umownymi z tytułu opóźnienia, których wysokość wynika jednoznacznie z treści umów załączonych do pozwu i pozostaje jednocześnie w zgodzie z treścią art. 359 § 2 kc.

W zaistniałym stanie rzeczy rozważyć jeszcze pozostało zasadność żądania pozwu w zakresie pozostałych jego składowych tj. kosztów ubezpieczenia pożyczek, opłaty za obsługę pożyczek w domu oraz opłaty przygotowawczej i dodatkowej opłaty przygotowawczej.

Uprawnienie do badania zasadności żądań pozwu w tym zakresie (a jednocześnie uprawnienie do badania ważności postanowień umownych pożyczki) daje Sądowi art. 58 kc. Należy mieć bowiem na względzie, iż celem art. 58 kc jest zapobieganie powstawaniu stosunków prawnych o treści niezgodnej z obowiązującymi przepisami prawa lub zasadami współżycia społecznego. Bezwzględna nieważność charakteryzuje szereg cech: czynność prawna bezwzględnie nieważna od początku (ab initio) i z mocy prawa - bez konieczności powoływania się na ten fakt (ex lege) nie wywołuje skutków prawnych, sąd uwzględnia bezwzględną nieważność z urzędu, a orzeczenie ma charakter deklaracyjny. Adresatem norm prawnych przewidujących bezwzględną nieważność czynności prawnej są w pierwszym rzędzie organy stosujące prawo (sądy oraz organy władzy publicznej), dlatego sąd obowiązany jest wziąć pod uwagę bezwzględną nieważność czynności prawnej z urzędu (ten trafny pogląd zdecydowanie przeważa w piśmiennictwie i orzecznictwie - zob. S. Grzybowski, Prawo cywilne. Zarys części ogólne, Warszawa 1985, s. 278; K. Gandor, Konwersja, s. 48; Z. Radwański, [w:] System Pr. Pryw., t. 2, 2008, s. 432, Nb 8; A. Janiak, [w:] Kidyba, Komentarz 2012, t. I, s. 336; uzasadnieniu wyr. SN z 10.10.2002 r., V CK 370/02, OSN 2004, Nr 2, poz. 21) nawet jeśli żadna ze stron postępowania nie powołuje się na nieważność czynności prawnej (w wyr. z dnia 19.12.1984r., III CRN 183/84, L., SN trafnie zwrócił uwagę, że: "W sprawie, w której wyłania się kwestia nieważności bezwzględnej umowy (art. 58 kc), sąd kwestię tę bierze z urzędu pod rozwagę jako przesłankę swego rozstrzygnięcia). Obowiązek uwzględniania z urzędu nieważności czynności prawnej ciąży również na organach podatkowych (zob. wyr. SN z 13.6.2002 r., III RN 108/01, OSNP 2003, Nr 10, poz. 236). Art. 58 kc stanowi, że nieważne bezwzględnie są nie tylko czynności prawne sprzeczne z ustawą, ale także mające na celu obejście ustawy (czynności in fraudem legis).

Ponadto strona powodowa jest przedsiębiorcą zajmującym się prowadzeniem działalności gospodarczej w zakresie udzielania pożyczek krótkoterminowych i przy zawieraniu umów posługuje się wzorcami umownymi. Dlatego też należało ustalić, czy postanowienia umowy zawartej z pozwaną były w całości dla ich stron wiążące. Sąd bowiem może, a nawet powinien dokonywać oceny postanowień zawartych umów, a także postanowień samych wzorców umów, co do ich zgodności z prawem.

Zgodnie z treścią art. 385¹ § 1 kc postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nie uzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. Postanowienie umowy może zatem zostać uznane za niedozwolone po łącznym spełnieniu wskazanych wyżej przesłanek. Kodeks cywilny w art. 22¹ pod pojęciem konsumenta wskazuje osobę fizyczną dokonującą czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio

z jej działalnością gospodarczą lub zawodową. W przedmiotowej sprawie zawarte pomiędzy stronami umowy pożyczek nie były związane z działalnością zawodową ani gospodarczą pozwanej.

W rozumieniu art. 385¹ § 1 kc „rażące naruszenie interesów konsumenta” oznacza nieusprawiedliwioną dysproporcję praw i obowiązków na jego niekorzyść w określonym stosunku obligacyjnym, natomiast „działanie wbrew dobrym obyczajom” w zakresie kształtowania treści stosunku obligacyjnego wyraża się w tworzeniu przez partnera konsumenta takich klauzul umownych, które godzą w równowagę kontraktową tego stosunku.

A. postanowienie umowne kształtuje prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, która to sprzeczność rażąco narusza jego interesy. Zgodnie z wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 23 sierpnia 2011 roku wydanego w sprawie o sygnaturze akt VI ACa 262/11 istotą dobrych obyczajów jest szeroko rozumiany szacunek dla drugiego człowieka. W stosunkach z konsumentami powinien wyrażać się on informowaniem o wynikających z umowy uprawnieniach, niewykorzystywaniem uprzywilejowanej pozycji profesjonalisty przy zawieraniu umowy i jej realizacji, rzetelnym traktowaniu konsumenta jako równorzędnego partnera umowy. Za sprzeczne z dobrymi obyczajami można więc uznać działania zmierzające do niedoinformowania, dezorientacji, wywołania błędnego przekonania u konsumenta, wykorzystania jego niewiedzy lub naiwności.

Koszt ubezpieczenia w wysokości 256,00 zł według umowy nr (...) według umowy nr (...) jest to koszt składki przypadającej na pożyczkobiorcę z tytułu objęcia go umową ubezpieczenia grupowego, pokrywany przez pożyczkobiorcę przez potrącenie tej składki z kwoty udzielonej pożyczki w przypadku decyzji pożyczkobiorcy o zabezpieczeniu spłaty pozostałej kwoty do zapłaty ubezpieczeniem grupowym z tytułu przystąpienia do umowy generalnej w sprawie zawarcia grupowego ubezpieczenia na życie osób zaciągających pożyczki w strony powodowej zawartej pomiędzy Pierwszym Amerykańsko- (...) Towarzystwem (...) na (...) S.A. a stroną powodową, o której mowa w treści „Postanowień wspólnych” umów.

Postanowienie umowne wskazane jako niedozwolone - jak już wyżej podano - nie może dotyczyć sformułowanych w sposób jednoznaczny głównych świadczeń stron. Dodatkowej formy zabezpieczenia spłaty pożyczki w postaci zawarcia umowy ubezpieczenia, zdaniem Sądu, nie można jednak uznać jako świadczenia głównego stron, zwłaszcza, iż pojęcie to winno być interpretowane w wąski sposób i dotyczy ono elementów istotnych umowy. Za niedopuszczalne uznać należało obciążenie pozwanej A. K. przez stronę powodową kosztami ewentualnej umowy ubezpieczenia na życie. Dodatkowo z powodu nie przedłożenia do sprawy umowy ubezpieczenia grupowego zawartego z Amerykańsko- (...) Towarzystwem (...) na (...) S.A. nie wiadomo co dokładnie jest przedmiotem tej umowy, do której przystąpiła pozwana, jaka jest suma ubezpieczenia, kto jest uprawniony do otrzymania ewentualnego odszkodowania, nie wiadomo też jak zostały wyliczone składki w kwotach odpowiednio 256,00 zł, 336,00 zł z tytułu przystąpienia do tej umowy. Brak jest informacji, czy zostały one ustalone przez zakład ubezpieczeń czy samodzielnie przez stronę powodową. Ponadto nie wiadomo, czy składki ta faktycznie zostały przelane na rzecz towarzystwa ubezpieczeniowego, czy też po potrąceniu ich z kwot pożyczek, pozostały do dyspozycji pożyczkodawcy.

Zdaniem Sądu także działania polegające na obligatoryjnym obciążeniu w związku z zawieraną umową klienta kosztami składki ubezpieczeniowej nie sposób uznać za zgodne z dobrymi obyczajami i nie naruszające interesów konsumenta. Wzorzec umowy stosowany przez stronę powodową zawiera postanowienia dotyczące obowiązkowego przystąpienia do ubezpieczenia grupowego, gdyż z treści „Postanowień wspólnych” umów wynika, że „pożyczkobiorca nie ma prawa rezygnacji z ochrony ubezpieczeniowej, chyba że jednocześnie skutecznie odstąpi od umowy”. Zmuszanie konsumenta do przystąpienia do takiego ubezpieczenia należy uznać za sprzeczne z dobrymi obyczajami.

Powód (...) S.A. nie przedłożył ponadto jakichkolwiek dowodów na okoliczność rzeczywistego uiszczenia na rzecz towarzystwa ubezpieczeń składki w imieniu pozwanej. Nie załączył również do pozwu żadnych dokumentów, z których treści wynikałoby, iż w dacie zawarcia umowy pożyczki łączyła go z jakimkolwiek towarzystwem ubezpieczeniowym umowa oraz że ochroną ubezpieczeniową objęto życie pozwanej. Tymczasem zgodnie z treścią art. 6 kc ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne. Normie tej w warstwie procesowej

odpowiadają art. 3 kpc, zgodnie z którym strony zobowiązane są przedstawiać dowody i art. 232 kpc, według którego strony są zobowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z jakich wywodzą skutki prawne.

W tej sytuacji Sąd powziął podejrzenie, iż w/w postanowienia umowne dotyczące obciążenia pozwanej A. K. składką na ubezpieczenie mają na celu obejście przepisów o odsetkach maksymalnych i miały stanowić dodatkowe (oprócz odsetek) obciążenie fiskalne pożyczkobiorcy pobierane przez pożyczkodawcę.

Zdaniem Sądu meriti podobnie ocenić należy postanowienia umowne obciążające pozwaną A. K. kosztami obsługi pożyczek w domu w wysokości 822,40 zł według umowy nr (...), 1.079,40 zł według umowy nr (...).

Zgodnie z umową opcja obsługi pożyczki w domu jest to umowna metoda obsługi pożyczki w domu pożyczkobiorcy, polegająca na spłacie rat pożyczki poprzez odbiór przez przedstawiciela pożyczkodawcy spłacanych przez pożyczkobiorcę rat pożyczki w miejscu zamieszkania pożyczkobiorcy. Opłata za obsługę pożyczki w domu jest to wynagrodzenie pobierane przez pożyczkobiorcę w przypadku wyboru przez pożyczkobiorcę obsługi pożyczki w domu oraz jej wykonania.

W tym miejscu podkreślić należy, że P. nie udowodnił wykonania tej usługi, a więc, że faktycznie w domu pozwanej były od niej pobierane jakiegokolwiek raty. Już tylko z tego tytułu żądanie zwrotu tej kwoty jest nieuzasadnione.

Niezależnie jednak od powyższego Sąd ocenił postanowienia umowne zobowiązujące pozwaną do zapłaty wskazanych powyżej kwot jako abuzywne - naruszające dobre obyczaje i interes konsumenta poprzez obciążanie go opłatami bliskimi lub przekraczającymi 1/2 wysokości kwot do wypłaty z tytułu pożyczek. Te postanowienia umowne godzą więc w równowagę kontraktową tego stosunku. Wysokość tej opłaty jest bowiem niezależna od ilości wizyt w domu pożyczkobiorcy, a opłata ta jest pobierana nawet wtedy gdy wizyt tych nie ma, gdyż pożyczkobiorca nie spłaca rat pożyczki.

Z kolei wysokości zastrzeżonych z tego tytułu kwot naprowadzają na podejrzenie, iż w/w postanowienia umowne dotyczące obciążenia pozwanej tak wysokimi opłatami za obsługę pożyczek w domu niezależnie od ilości wizyt w domu mają na celu obejście przepisów o odsetkach maksymalnych i mają stanowić dodatkowy (oprócz odsetek) obciążenie fiskalne pożyczkobiorcy pobierane przez pożyczkodawcę – tak jak w przypadku kosztów ubezpieczenia.

Z kolei prowizja (opłata przygotowawcza określana przez powoda jako kwota należna z tytułu zawarcia umowy) jest specyficznym rodzajem wynagrodzenia, gdyż jest ona pobierana za pośrednictwo w zawieraniu umów. Nie ma przepisów, które zakazywałyby pobierania prowizji przy umowach pożyczki, co więcej - art. 5 pkt 6a ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim (t.j. Dz.U. z 2014r., poz. 1497 ze zm.) jednoznacznie dopuszcza możliwość pobierania prowizji i wszelkiego rodzaju opłat. Zgodnie z art. 13 ust. 1 pkt 10 ustawy, kredytodawca powinien jednak o wszelkich informacjach związanych z tymi kosztami poinformować kredytobiorcę. Art. 50 ustawy wspomina o prowizji w przypadku spłaty kredytu przed terminem. Zgodnie z nim, kredytodawca może zastrzec w umowie prowizję za spłatę kredytu przed terminem, pod warunkiem że ta spłata przypada na okres, w którym stopa oprocentowania kredytu jest stała, a kwota spłacanego w okresie dwunastu kolejnych miesięcy kredytu jest wyższa niż trzykrotność przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, z grudnia roku poprzedzającego rok spłaty kredytu. Należy więc zauważyć, iż umowa konsumencka jest obwarowana warunkami do zastrzeżenia tego rodzaju prowizji, które pożyczkodawca musi spełnić. Należy przy tym pamiętać, iż wysokość prowizji nie może przekraczać 1% spłacanej części kredytu, jeżeli okres między datą spłaty kredytu a terminem spłaty kredytu przekracza jeden rok, a jeżeli nie przekracza jednego roku to wysokość prowizji nie może przekraczać 0,5%. Poza tym, nie może być ona wyższa niż wysokość odsetek, które konsument byłby zobowiązany zapłacić w okresie między spłatą kredytu przed terminem, a uzgodnionym terminem zakończenia umowy, a także nie może być wyższa niż bezpośrednie koszty kredytodawcy związane z tą spłatą (art. 50 ust. 2 – 4 ustawy o kredycie konsumenckim). Tymczasem z dowodów powyżej opisanych w części ustaleniewej uzasadnienia wynika, iż prowizja w przypadku pożyczki nr (...) z dnia 27 marca 2013 roku ustalona została w wysokości przekraczającej 10% kwoty kapitału (167,04 zł opłaty przygotowawczej przy kwocie kapitału 1.600,00 zł). Ponadto przewidziano jeszcze dodatkową opłatę przygotowawczą w wysokości 55,68 zł! Zaś w

umowie pożyczki nr (...) z dnia 19 czerwca 2013 roku ustalona została w wysokości także przekraczającej 10% kwoty kapitału (243,60 zł przy kwocie kapitału 2.100 zł).

Należy dodatkowo podkreślić, iż wszelkie opłaty i prowizje pobierane przez kredytodawców powinny wyrównywać rzeczywiste koszty poniesione przez niego w związku z podjęciem danej czynności i nie powinny być rażąco wysokie dla konsumenta. Nie powinny być zatem formułowane w sposób ryczałtowy, bez odzwierciedlenia w kosztach ponoszonych przez pożyczkodawcę.

Jako że w umowie pożyczki załączonej do pozwu nie wskazano sposobu kalkulowania wynagrodzenia (opłaty przygotowawczej) należnego powodowi - żądanie pozwu w omawianym zakresie uznał Sąd za budzące wątpliwości i nieudowodnione.

Reasumując Sąd uznał, iż tytułem pożyczki nr (...) z dnia 27 marca 2013 roku A. K. winna była spłacić kwotę 1.811,20 zł (należność główna w wysokości 1.600 zł + odsetki umowne wskazane w pozwie 211,20 zł). W/w na poczet tej umowy wpłaciła kwotę 2.711,56 zł. W związku z powyższym pożyczka nr (...) została przez nią spłacona w całości i pozostała nadpłata w wysokości 900,36 zł (1.811,20 zł - 2.711,56 zł = -900,36).

Tytułem pożyczki nr (...) z dnia 19 czerwca 2013 roku pozwana winna była spłacić kwotę 2.367,56 zł (należność główna 2.100 zł + odsetki umowne wskazane w pozwie 267,50 zł). A. K. wpłaciła łącznie na jej poczet kwotę 620,00 zł. Ponadto z poprzedniej pożyczki pozostała nadpłata w wysokości 900,36 zł. Łącznie do zapłaty pozostała więc kwota 847,14 zł wraz z odsetkami za okres od 3 czerwca 2015 r., czyli od dnia wniesienia pozwu. W związku z tym orzeczono jak w sentencji, oddalając je w pozostałym zakresie jako bezzasadne (pkt I i II wyroku). Przy czym orzeczenie o odsetkach uzasadnia przepis art. 481 § 1 kc. Stanowi on bowiem, że jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Wysokość odsetek reguluje przepis art. 481 § 2 kc, który stanowi, że jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe. W przedmiotowej sprawie strona powodowa domagała się odsetek od dnia wytoczenia powództwa i od tej daty Sąd zasądził odsetki ustawowe.

Z kolei o kosztach procesu Sąd orzekł stosownie do treści art. 100 kpc w zw. z § 6 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t.j. Dz. U. z 2013r., poz. 490), dokonując ich stosunkowego rozdzielenia. W przedmiotowej sprawie strona powodowa poniosła koszty w łącznej kwocie 717,00 zł (opłata od pozwu - 100,00 zł oraz wynagrodzenie pełnomocnika wraz z opłatą skarbową - 617,00 zł) i wygrała sprawę w ok. 22%. Dlatego Sąd orzekł, że pozwana jest zobowiązana zwrócić stronie powodowej kwotę 158,00 zł (22% x 717,00 zł) - pkt III wyroku.

Orzeczenie o rygorze natychmiastowej wykonalności uzasadnia z kolei przepis art. 333 § 1 pkt 3 kpc, który nakazuje, w przypadku wydania wyroku zaocznego, nadać orzeczeniu rygor natychmiastowej wykonalności (pkt IV wyroku).

SSR A. R.